

Studieplan for Psykisk helsearbeid, videreutdanning (60 studiepoeng) (2016–2018)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 2 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: HiØ, studietsted Fredrikstad (Kråkerøy). I tillegg kommer nærmere angitt praksissted.

Kontakt

Avdeling for helse og velferd

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Vi tilbyr en tverrfaglig fordypning i psykososialt arbeid, og målgruppen for studiet er ansatte i helse- og sosialtjenesten på kommune-, fylkes- og statlig nivå.

Studiet reguleres blant annet av følgende styringsdokumenter:

[Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold](#)

[Rammeplan og forskrift for videreutdanning i psykisk helsearbeid](#) (fastsatt 1. desember 2005 av Utdannings- og forskningsdepartementet)

Politiattest

I henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31.01.2007, kap. 6 Politiattest ved opptak til høyere utdanning, skal alle studenter ved Videreutdanning i psykisk helsearbeid levere politiattest. Søkere med merknad på politiattesten som er relevant for opptak til studiet skal levere politiattesten innen 3 uker etter tilbud om studieplass er gitt. Søkere som ikke har merknad på politiattesten skal levere politiattest senest innen studiestart. Dersom søkeren får tilsagn om studieplass mindre enn fjorten dager før studiestart skal politiattest fremlegges senest tre uker etter tilbud om studieplass er gitt. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskap

Kandidaten

- kan kritisk vurdere og anvende ulike kunnskapskilder til å strukturere og formulere faglige resonnementer innen psykisk helsearbeid
- har inngående kunnskap om risiko for utvikling av psykiske lidelser med bakgrunn i forståelse og innsikt for menneskets utvikling og menneskelig mangfold
- har omfattende kunnskap om ulike perspektiver på psykisk helse og hvordan ulike perspektiver får konsekvenser for behandlingstilbudet.
- har inngående kunnskap om kommunikasjons- og samhandlingsprosesser

Ferdigheter

Kandidaten

- har god handlingskompetanse innen psykisk helsearbeid basert på kritisk anvendelse av teorier, kunnskaper og erfaringer
- gir profesjonell hjelp til mennesker med ulike grader av psykiske problemer og lidelser basert på brukermedvirkning og likeverdighet
- har god relasjonskompetanse og kan gi omsorg til mennesker med psykiske lidelser og deres pårørende med utgangspunkt i deres ressurser, ønsker og behov
- samhandler med andre profesjonelle og med mottakerne av tjenestene for å yte mest mulig helhetlige tjenester
- kan gjennomføre et selvstendig utviklingsarbeid med fokus på psykisk helsearbeid og i tråd med gjeldende forskningsetiske normer

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan gjøre rede for fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger vedrørende psykisk helsearbeid
- kan diskutere og formidle problemstillinger om psykisk helsearbeid
- kan bidra til faglig utvikling innen psykisk helsearbeid
- kan forholde seg til og nyttiggjøre seg oppdatert forskning om psykisk helse og psykisk helsearbeid og kritisk vurdere kildene

Opptak

Bachelor eller tilsvarende utdanning med minimum 180 studiepoeng innenfor helse- og sosialfag,

og minimum to års relevant praksis etter fullført utdanning.

Søkere med annen relevant bachelor eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng, **og** minimum fire års relevant yrkeserfaring etter fullført utdanning kan også vurderes for opptak.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består i perioden 2016-2018 av følgende emner:

- HSVIP40116 - Innføring i kunnskapsgrunnlaget for psykisk helsearbeid
- HSVIP40216 - Mangfold i yrkesfaglig praksis
- HSVIP40416 - Yrkesrettet fordypning i psykisk helsearbeid (m/8 ukers praksis)
- HSVIP40316 - Tjeneste, samhandling og tjenesteutvikling

Alle emner er obligatoriske. Det er mulig å søke om innpassing av enkeltemner på grunnlag av tidligere utdanning på tilsvarende nivå.

Studenten må bestå emner i den rekkefølgen som studiemodellen angir, for å kunne ta eksamen i emner neste semester.

Organisering og læringsformer

I emne 401, 402 og 403 samles studentene til felles undervisning fire til fem ganger å to til tre dager pr. semester (til sammen 12 dager pr semester).

I tredje semester (emne 404) gjennomfører studentene praksis. Praksisperioden på åtte uker kommer i tillegg til tre samlinger å tre dager (totalt 9 dager med undervisning). I dette emnet er det viktig at erfaringer fra praksis og teori knyttes sammen.

Studentene skal utvikle en handlingsberedskap som integrerer kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse. Studiet er lagt opp med et helt spekter av ulike arbeidsformer, som forelesninger, selvstudier, kasusarbeid, gruppearbeid og prosjektarbeid.

Høgskolen tar i bruk studentaktive metoder, som blant annet innebærer individuelt arbeid hvor studentene selv søker i litteraturen mens de jobber med utgangspunkt i faglige problemstillinger.

Det forventes at studentene jobber med oppgaver mellom samlingene og at de er aktive brukere av Fronter, høgskolens plattform for nettbasert undervisning. Det gis veiledning individuelt og i gruppe i forbindelse med praksisgjennomføring og avsluttende eksamen.

Se for øvrig den enkelte emnebeskrivelse for nærmere beskrivelse av arbeids- og undervisningsformer.

Bruk av bibliotek

Høgskolen har et eget fagbibliotek med et stort utvalg av litteratur som dekker utdanningens fagområder. Det forventes at studentene bruker biblioteket aktivt. Biblioteket gjennomfører egen undervisning for studentene i studiets første del. Målet med bibliotekundervisningen er at studentene skal få informasjonskompetanse. De skal lære å bruke informasjonskilder og gjenfinningssystemer. De skal lære å vurdere kildene sine kritisk og velge å bruke den beste informasjonen ut fra egne behov og problemstillinger.

Bruk av IKT

Høgskolen har flere rom med datamaskiner som studentene kan benytte. Det forventes at studentene har ferdigheter i bruk av tekstbehandling. Høgskolen tilbyr kun en kort innføring i bruk av data. Høgskolen bruker elektronisk læringsplattform. Informasjonsutveksling foregår i hovedsak via læringsplattform.

Egenaktivitet

Det legges opp til at studentene jobber selvstendig og i grupper med studiene mellom samlingene. Gjennom studiearbeidet forventes det at studentene utvikler sine studie- og læringsstrategier slik at de i økende grad kan ta ansvar for læring. Gjennom veiledning, individuelt og i gruppe, skal utdanningen støtte studentene i dette.

Arbeidskrav

Arbeidskrav kan være: prøve, innleveringsarbeid, prosjektarbeid, deltakelse eller andre obligatoriske krav/aktiviteter som må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen eller fortsette med normal studieprogresjon, men der resultatet ikke inngår i endelig karakter. Arbeidskravet står som godkjent for samme periode som studieplanen gjelder for, dersom ikke annet er oppgitt i emnebeskrivelsen.

Det er obligatorisk deltakelse på samlinger. Ved fravær fra undervisning ut over 20 % må studenten levere og få godkjent skriftlig oppgave som synliggjør kompetanse på de områder som ikke er dekket ved oppmøte. Fravær ut over 30 % kan ikke tas igjen ved skriftlig dokumentasjon og blir ikke godkjent.

Praksis

Studentene skal som en del av studiet gjennomføre 8 uker med praksisstudier i 3. semester. Praksisstedet skal forhåndsgodkjennes av høghskolen.

Fravær utover 20 % fra praksis/ferdighetstrening godkjennes ikke.

For mer informasjon om praksis, se emnebeskrivelse for *Yrkesrettet fordypning i psykisk helse*.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Ved avdelingen gjennomføres det en rekke forsknings- og utviklingsarbeider (FoU) innen forståelsesrammen av psykisk helsearbeid. FoU-arbeidet underbygger undervisningen og formidles til studentene.

Internasjonalisering

Studenter som ønsker et utvekslingsopphold vil ha muligheter til å benytte seg av HiØs avtaler, under forutsetning av at samarbeidsinstitusjonen etter nærmere avtale kan tilrettelegge i forhold til det konkrete studiet. Studenter som selv har kontakt med eksterne samarbeidspartnere kan også benytte seg av disse dersom det er relevant for studiet og forhåndsgodkjent fra høghskolen.

Se mer [informasjon på høghskolen nettsider for samarbeidspartnere og kontaktinformasjon til internasjonal leder](#) ved Avdeling for helse- og sosialfag.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger, og at du deltar i evaluering av studiene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet:

- HiØs studiekvalitetsutvalg gjennomfører årlig en evaluering av studiekvaliteten ved et utvalg av høghskolens studieprogrammer (kalt EVA2).
- Det enkelte fagmiljø har ansvar å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Tilbakemelding underveis

Studentene får tilbakemelding på arbeidskrav som vurderes til godkjent/ikke godkjent. Tilbakemelding kan gis skriftlig eller muntlig fra fagansatte gjennom veiledning i gruppe eller individuelt, eller som muntlig tilbakemelding i seminar. Det kan også legges opp til medstudentvurderinger.

Vurdering

Alle arbeidskrav i et emne må være godkjent før studenten kan framstille seg til eksamen.

Det benyttes skriftlig vurdering i gruppe og individuelt. I studiet benyttes både karakterskalaen A-F og Bestått/Ikke bestått. Det henvises til den enkelte emnebeskrivelse for nærmere informasjon. Alle emner gis hver sin karakter som kommer fram på karakterutskriften.

Retningslinjer for skriftlige arbeider gis av faglærer.

Emner og arbeidskrav kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig Forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Deler av pensum vil være på engelsk.

Jobb og videre studier

Denne videreutdanningen gir spesiell kompetanse innen psykisk helsearbeid rettet mot både spesialist- og kommunale tjenester.

Bestått videreutdanning kan gi grunnlag for innpassing i mastergradsstudier.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Mona Jerndahl Fineide, 27.01.16

Studieplanen er revidert

Studieleder Sigurd Roger Nilsen, 08.12.2016

Studieplanen gjelder for

Høst 2016

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2016

Obl. emner. Psykisk helsearbeid, videreutdanning

HSVIP40116

Innføring i kunnskapsgrunnlaget for psykisk helsearbeid

15 stp

Vår 2017

Obl. emner. Psykisk helsearbeid, videreutdanning

HSVIP40216

Mangfold i yrkesfaglig praksis - Psykisk helsearbeid

15 stp

Høst 2017

Obl. emner. Psykisk helsearbeid, videreutdanning

HSVIP40416

Yrkesrettet fordypning i psykisk helse

15 stp

Vår 2018

Obl. emner. Psykisk helsearbeid, videreutdanning

HSVIP40316

Tjenester, samhandling og tjenesteutvikling

15 stp

HSVIP40116 Innføring i kunnskapsgrunnlaget for psykisk helsearbeid (Høst 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
  - Kunnskaper
  - Ferdigheter
  - Generell kompetanse
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Videreutdanning i psykisk helsearbeid* (60 studiepoeng).

Undervisningssemester

Første semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Kandidaten

- kan kritisk vurdere og anvende kunnskap fra ulike kilder til å formulere og strukturere faglige resonnementer
- kan identifisere kunnskap som mer enn teori og kan kritisk vurdere betydningen av ulike kunnskapsformer innen psykisk helsearbeid
- har omfattende kunnskap om modeller og teorier og kan benytte ulike perspektiver innenfor psykisk helsearbeid

Ferdigheter

Kandidaten

- kan analysere faglige problemstillinger med utgangspunkt i fagområdets historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet
- kan anvende både teoretisk og erfaringsbasert kunnskap i drøfting av faglige problemstillinger innenfor psykisk helsearbeid
- kan videreutvikle kunnskap om psykisk helsearbeid gjennom samhandling og på tvers av ulike fagområder

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan identifisere fag-, yrkes- og forskningsetiske problemstillinger innen psykisk helsearbeid
- kan beherske og anvende fagområdets uttrykksformer i formidling av eget faglig ståsted

Innhold

Emnet vil gi studentene innføring i:

- hva er psykisk helsearbeid?
- aktuelt vitenskapssyn og kunnskapssyn
- menneskesyn og grunnleggende rettigheter
- etiske problemstillinger
- konsekvenser i yrkesutøvelse
- aktuelle og potensielle brukergrupper
- migrasjon og psykisk helse
- psykiatriens og psykisk helseverns historie
- de ulike profesjonene og deres arbeidsmåter i psykisk helsearbeid

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen går over til sammen 12 dager organisert i samlinger. Undervisningen foregår på dagtid og er basert både på forelesninger og deltakelse i studie- og veiledningsgrupper.

Det benyttes studentaktive metoder i studiet (nettstøttet undervisning via Fronter).

Arbeidsomfang

Det er beregnet ca. 20 timer studieinnsats per uke dette semester.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Minimum 80 % deltakelse i undervisningen.

Arbeidskrav må være godkjent før kandidaten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeeksamen over 14 dager. Tema for oppgaven vil være knyttet til emnets hovedområder. Besvarelsen skal ha et omfang på 3 000 ord +/- 10 % og vurderes etter karakterskala A-F. Det kan medføre trekk i karakteren dersom besvarelsen ikke er innen oppgitt lengde.

Evaluerings av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger.

Emneansvarlig/-koordinator er ansvarlig for å gjennomføre evaluering i henhold til høyskolens kvalitetssystem.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 30.05.2016

Aakre, M. & Biong, S. (2012). Etiske utfordringer og etisk kompetanse – om makt, verdighet og dømmekraft i rusomsorgen. I S. Biong & S. Ytrehus (Red.), *Helsehjelp til personer med rusproblemer*. (s. 78-98). Oslo: Akribe. (21 s)

Aarre, T. (2016). Medisinsk makt og symbolsk vald. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus* (s. 228-243). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (16 s)

Borg, M. & Topor, A. (2014). *Virksomme relasjoner: om bedringsprosesser ved alvorlige psykiske lidelser* (3. utg.) (s. 13-79). Oslo: Kommuneforlaget. (67 s)

Borge, L. (2014). Helhetlig psykisk helsearbeid. I L. Borge, & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid* (s. 31-41). Bergen: Fagbokforlaget. (10 s)

Brinkmann, S. (2015). Patologiseringstesen: Diagnoser og patologier før og nå. I S. Brinkmann (Red.), *Det Diagnostiserte livet. Økende sykkeliggjøring i samfunnet* (s. 17-33). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS. (17 s)

Brinkmann, S. (2014) Languages of suffering. *Theory & Psychology*, 2014, Vol. 24 (5) 630-648. SAGE. (18 sider).

Bøe, T. D. og Arne Thomassen (2013) Lokalbaset psykisk helsearbeid. I: Bøe, T. D. og Arne Thomassen (Red.) Kap. 6,7,8 og 9 (s: 217-246) (75 sider)

Ekeland, T. J. (2014). Psykiatridiagnoser – en kunnskapskritikk. *Tidsskrift for norsk psykologforening*, 51, 715-722. (8 s)

Ervik, R. & Biong, S. (2012). Politikk og konsekvenser for praksis. I S. Biong & S. Ytrehus (Red.), *Helsehjelp til personer med rusproblemer*. (s. 33-53). Oslo: Akribe. (21 s)

Eriksson, R. & Carlsson, M. (2016) Att leva med ADHD. En intervjustudie av ungdomar med koncentrationssvårigheter med fokus på deras vardagsliv och sociala relationer. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 1-2, 2016. (9 sider).

- Fineide, M.J. (2013). "Gullstandarden" i psykisk helsearbeid. I E. Skærbæk & L. Lillemoen (Red.), *Verdi og verdighet. Etikk i praksis* (s. 121-144). Oslo: Cappelen Damm AS. (24 s)
- Fugletveit, R. og Vold Hansen G. (2013) Fleksibilitet gir brukertilpasset tjenester. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, Vol. 10. Nr. 3, 2013.
- Hatling, T. (2013). Bruk av tvang i psykiske helsetjenester. I R. Norvoll (Red.), *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver* (s. 243-284). Oslo: Gyldendal akademisk. (39 sider)
- Hatling, T. (2016) Psykisk helsearbeid må videre. Om teoretisering, standardisering, akademisering og ressurser. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus* Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (14 sider)
- Hertz, S. (2015). «There is a crack in everything, that's how the light gets in». I S. Brinkmann (Red.), *Det Diagnostiserte livet. Økende sykkeliggjøring i samfunnet* (s. 78-97). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad & Bjørke AS. (20 s)
- Hjelde Harsløf, K. (2013) Migrasjon, kultur og psykisk helse. I R. Norvoll (Red.), *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver* (s. 13-36). Oslo: Gyldendal akademisk. (21 s)
- Hummelvoll, J.K. (2016) En holistisk – eksistensiell tilnærming til psykiatrisk sykepleie. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (15 sider)
- Kirkengen, A. L. (2015) Krenkede barn- syke voksne. Oslo: Universitetsforlaget. 3. utgave (245 sider)
- Ness, O. (2016). De små ting – om relasjonell etikk og samarbeid i psykisk helse- og rusarbeid. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus* (s. 58-73). Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (16 s)
- Nesvåg, S. (2012). Ulike forståelser og perspektiver på problematisk rusmiddelbruk og avhengighet. I S. Biong & S. Ytrehus (Red.), *Helsehjelp til personer med rusproblemer*. (s. 55-77). Oslo: Akribes. (23 s)
- Norvoll, R. (2013). Samfunnsfagenes bidrag til kunnskap om psykisk helse og psykiske helsetjenester. I R. Norvoll (Red.), *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver* (s. 13-36). Oslo: Gyldendal akademisk. (23 s)
- Norvoll, R. (2013). Samfunnsvitenskapelige perspektiver på psykisk helse og psykiske helsetjenester. I R. Norvoll (Red.), *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver* (s. 37-72). Oslo: Gyldendal akademisk. (35 s)
- Nyttingnes, O. og Skjerve, A. G. (2011) Utdanning til morgendagens praksis? Videreutdanning i psykisk helsearbeid i lys av utvalgte statlige føringer. I A. J. W. Andersen og Bengt Erik Karlsson (Red.) *Variasjon og dialog. Perspektiver på psykisk helsearbeid*. Oslo: Universitetsforlaget (7 sider)
- Pedersen, A. (2014). Recovery som fagperspektiv og praksisfelt. I A. Almvik & L. Borge (Red.), *Å sette farger på livet. Helhetlig psykisk helsearbeid* (s. 99-118). Bergen: Fagbokforlaget (20 s)
- Pettersen, K. P (2013) A Study of Shame from Sexual Abuse Within the Context of a Norwegian Incest Center. *Journal of Child Sexual Abuse*, 22:677–694, 2013. (19 sider)
- Pettersen, K.T. (2013) Working with dignity: A study of the work done within Norwegian incest centres. *Social Work & Social Sciences Review. An International Journal of Applied Research*. Volume 16(1) (12 sider).
- Ramsdal, H. (2013). Styling og organisering av tjenestene. I R. Norvoll (Red.), *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver* (s. 214-242). Oslo: Gyldendal akademisk. (28 s)

Rogan, T. (2014). Fra opptrappingsplan til samhandlingsreform. I L. Borge, & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid* (s. 15-28). Bergen: Fagbokforlaget Vigmostad og Bjørke AS. (13 s)

Skorpen, A., & Øye, C. (2010). Miljøterapiens bakgrunn, retninger og utfordringer: En litteraturoversikt. *Norsk Tidsskrift for Sykepleieforskning*, 12(3), 15-27. (13 s)

Skårderud, F., Svein Haugsgjerd og Erik Stanicke (2010) *Psykiatriboken. Sinn- kropp- samfunn*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. Kap. 1-7 (114 sider)

Varvin, S. (2015). *Flukt og eksil* (2. utg.). (s. 146-164, 210-232). Oslo: Universitetsforlaget. (32 s)

Volden, O. (2014). Hvis vi tar brukerperspektivet helt ut – brukerperspektivets forutsetninger, status og konsekvenser. I A. Almvik & L. Borge (Red.), *Å sette farger på livet. Helhetlig psykisk helsearbeid* (s. 73-94). Bergen: Fagbokforlaget. (22 s)

Volden, O. (2016) Hva skriver vi om når vi skriver om «psykisk helsefeltet»? I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte... i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (13 sider)

Skærbæk, E. (2013). Mer enn en øy. I E. Skærbæk & L. Lillemoen (Red.), *Verdi og verdighet. Etikk i praksis* (s. 23-38). Oslo: Cappelen Damm AS. (16 s)

Skærbæk, E. & Lillemoen, L. (2013). Verdi og verdighet. Etikk i praksis. I E. Skærbæk & L. Lillemoen (Red.), *Verdi og verdighet. Etikk i praksis* (s. 11-22). Oslo: Cappelen Damm AS. (12 s)

Til sammen 1001 sider

HSVIP40216 Mangfold i yrkesfaglig praksis - Psykisk helsearbeid (Vår 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Ferdigheter

Generell kompetanse

- Innhold

Hovedtema:

- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Videreutdanning i psykisk helsearbeid (60 studiepoeng)*.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått HSVIP40116 Innføring i kunnskapsgrunnet for psykisk helsearbeid (15 studiepoeng).

Undervisningssemester

Andre semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Kandidaten

- har inngående kunnskap om tegn på psykososiale problemer og psykisk uhelse
- har inngående kunnskap om ulike risikofaktorer for utvikling av psykiske problemer og lidelser
- kan analysere og anvende ulike perspektiver på forholdet mellom individ, samfunn og kultur innen psykisk helsearbeid

Ferdigheter

Kandidaten

- kan beherske strategier som fremmer god psykisk helse blant brukerne, i lokalsamfunn og i storsamfunnet
- kan anvende og forholde seg kritisk til relevante klassifikasjonssystemer og diagnostikk

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan kritisk vurdere historiske utviklingslinjer, nåtidige problemstillinger og framtidige utfordringer innen psykisk helsearbeid
- kan analysere og drøfte samfunnsskapte utfordringer som sosiale marginaliseringsprosesser, migrasjon, fattigdom og sosial ulikhet for psykisk helse

Innhold

Hovedtema:

- Sammenhengen mellom psykisk og somatisk helse og sosiale forhold
- Ulike risikofaktorer for utvikling av psykiske problemer
- Tegn på psykososiale problemer og psykisk uhelse
- Betydningen av livssyklus, livsfaser og kultur for psykisk helsearbeid
- Den samfunnsskapte helse og uhelse
- Trivsel og forhold som fremmer god psykisk helse

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen går over til sammen 12 dager organisert i samlinger. Undervisningen foregår på dagtid og er basert både på forelesninger og deltakelse i studie- og veiledningsgrupper.

Det benyttes studentaktive metoder i studiet (nettstøttet undervisning via Fronter).

Arbeidsomfang

Det er beregnet ca. 20 timer studieinnsats per uke dette semester.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80 % deltakelse i undervisningen.
- Studentene må skrive en gruppebesvarelse som omfatter 1 500 ord (+/- 10 %) til fastsatt innleveringsfrist.

Arbeidskrav må være godkjent før kandidaten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell hjemmeksamen over 14 dager.

Eksamensbesvarelsen har et omfang på 3 000 ord (+/- 10 %).

Karakterregel A-F. Besvarelser som går ut over oppgitt lengde kan vurderes til «Ikke bestått».

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger.

Emneansvarlig/-koordinator er ansvarlig for å gjennomføre evaluering i henhold til høyskolens kvalitetssystem.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.12.2016

Andvig, E. (2016) Det å bli alminnelig og samarbeide om det hverdagslige. I B. Karlsson (Red.), *Det går for sakte i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (s:151-166).

Andvig, E. & Gonzales, M. T. (2014) Boligen som hjem og hjelpearena i psykisk helsearbeid? I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s: 234-263).

Brottveit, Å. (2014) Nettverksmøter som integrert behandling. I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s: 167-193).

Bøckmann, K. (2014) Pårørende. I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s: 265-284).

Dahl, E. & Friestad, C. (2014) Sosial ulikhet og psykisk helse. I: Norvoll, R. (Red.) *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver*. Oslo: Gyldendal akademisk. (s:149-165).

Ekeland, Tor-Johan (2014) Frå objekt til subjekt - og tilbake? ; om tilhøvet mellom kunnskap, praksis og styring. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, 2014, Vol. 11, nr. 3, (s:211-220)

Elstad, T. & Norvoll, R. (2014) Sosial eksklusjon og inklusjon. I: Norvoll, R. (Red.) *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver*. Oslo: Gyldendal akademisk. (s:117-148).

Gråwe, R. W. (2014) Forståelse og behandling av personer med samtidig ruslidelser og psykisk lidelser. I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s: 197-216).

- Ledang, K. Eldre med psykiske lidelser en glemt gruppe? I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s: 217-241).
- Ness, O. (2016) De små ting- Om relasjonell etikk og samarbeid. I Karlsson, B. (Red.), *Det går for sakte i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (s:58-73).
- Martinsen, E.W. (2014) Kognitiv terapi og fysisk aktivitet I: Borge, L. & A. Almvik (Red.), *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid* (s. 31-41). Bergen: Fagbokforlaget. (s: 123-142)
- Seikkula, J. (2016) Psykisk helse i den kroppslig - relasjonelle virkelighet. I Karlsson B. (Red.), *Det går for sakte i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS (s:136-150).
- Skårderud, F., Svein Haugsgjerd og Erik Stanicke (2010) *Psykiatriboken. Sinn- kropp- samfunn*. Del 2: Å behandle. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. (s. 117-250).
- Skårderud, F., Svein Haugsgjerd og Erik Stanicke (2010) *Psykiatriboken. Sinn- kropp- samfunn*. Del 3: Lidelsesformer. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. (s.267-487).
- Sundet, T. (2016) Maktens manifestasjoner i psykisk helsevern: En personlig historie. I B. Karlsson(Red.), *Det går for sakte i arbeidet med psykisk helse og rus*. Oslo: Gyldendal Norsk Forlag AS. (s:74-89).
- Try, E. (2014) Psykososial oppfølging på kommunalt nivå ved akutte kriser. I: Borge, L. & A. Almvik (Red.) *Å sette farger på livet: helhetlig psykisk helsearbeid*. Bergen: Fagbokforlaget. (s:143-166).
- Øye, C. & Norvoll, R. (2014) Psykisk helsearbeid i et makt- og kontrollperspektiv. I: R. Norvoll (Red.) *Samfunn og psykisk helse: samfunnsvitenskapelige perspektiver*. Oslo: Gyldendal akademisk. (s: 73-97).
-

HSVIP40416 Yrkesrettet fordypning i psykisk helse (Høst 2017)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Studiested: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Ferdigheter

Generell kompetanse

- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Videreutdanning i psykisk helsearbeid* (60 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått HSVIP40116 - Innføring i kunnskapsgrunnet for psykisk helsearbeid (15 studiepoeng).

Bestått HSVIP40216 - Mangfold i yrkesfaglig praksis - Psykisk helsearbeid (15 studiepoeng).

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Kandidaten

- kan analysere og drøfte ulike arbeidsmetodiske strategier innen psykisk helsearbeid
- har avansert kunnskap om ulike arbeidsformer innen psykisk helsearbeid
- kan analysere grunnleggende vilkår og tiltak for å fremme og videreutvikle evnen til å mestre livskriser og psykososiale belastninger

Ferdigheter

Kandidaten

- kan videreutvikle egen handlingskompetanse basert på teori og bearbeidet erfaring innen psykisk helsearbeid
- kan anvende faglige og relasjonelle ferdigheter målrettet i yrkesutøvelsen og tilpasset tjenestemottakerens behov og ønsker
- kan integrere tjenestemottakerens egen forståelse av sin situasjon i faglig virksomhet

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan videreutvikle evnen til å forholde seg kritisk reflekterende til egen yrkesutøvelse
- kan analysere relevante fag- og yrkesetiske problemstillinger i arbeid med personer med psykiske lidelser
- har inngående kunnskap om tjenestetilbudets oppbygning lokalt og oversikt over lokale og regionale tiltak som har til hensikt å bedre den psykiske helsen

Innhold

Hovedtemaer for emnet er

- ulike arbeidsmetoder rettet mot personer med psykiske problemer og lidelser
- å samtale og arbeide med risikoutsatt personer
- kriser og konflikthåndtering innen psykisk helsearbeid
- utvikling av en reflekterende rolleforståelse i møte med personer med psykiske problemer og lidelser
- arbeid med mestring og myndiggjøring i nærmiljø og lokalsamfunn
- kommunikasjon og samhandling i familier, grupper og nettverk
- relasjonens betydning og forutsetninger
- relasjoner i tilknytning til makt/avmakt, tvangs- og kontrolltiltak

Praksis består av skyggepraksis og ferdighetstrening med mål om utvikling av egen yrkesrolle gjennom kunnskap og refleksjon.

Undervisnings- og læringsformer

Semesteret gjennomføres med tre samlinger på høgsolen og åtte ukers praksis.

Det benyttes studentaktive metoder i studiet. (Nettstøttet undervisning via læringsplattform.)

Arbeidsomfang

I de åtte ukene med praksis og ferdighetstrening må studentene påregne inntil 37,5 t studentinnsats per uke. Ellers må det påregnes 20 t studieinnsats per uke dette semester.

Praksis

Pasient / brukerrettet praksis

Utdanningens praksisplasser er knyttet til arbeidsområder hvor psykisk lidelse er sentralt, både i og utenfor institusjon, og omfatter private, kommunale, spesialiserte tjenester.

Praksisstudier legges til enheter som har veileder(e) med videreutdanning i psykisk helsearbeid eller tilsvarende kompetanse.

Praksisstudiene varer i 8 uker. Praksis fordeles på 24 t/uke, fortrinnsvis 4 dager/uke. Det tilrettelegges for en dag pr. uke med selvstudium/veiledning på høgsolen i denne perioden. Studentene har anledning til å uttrykke ønsker om praksisplass. Praksisplassen må godkjennes av høgsolen. Hvis annen egnet praksisplass ikke kan oppdrives, kan etter søknad egen arbeidsplass benyttes som praksisplass.

I praksisstudiene er en av høgsolens lærere kontaktlærer for den enkelte student. Kontaktlærer er bindeleddet mellom utdanning, praksissted og student og har et særlig ansvar for å tydeliggjøre fagplanens innhold i praksisperioden. Student, praksisveileder og kontaktlærer møtes minimum en gang i løpet av praksisperioden.

Studenten har krav på minimum 1 veiledningstime pr. uke av praksisveileder på praksisstedet; denne planlegges i begynnelsen av praksisperioden. Studenten har ansvar for egen læring og skal utarbeide eget læringsutbyttetokument.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Studenten skal levere et notat på 1 500 ord +/- 10 % underveis i praksisperioden/ferdighetstreningen. Notatet skal berøre de sentrale problemstillinger innenfor emnet og vurderes til Godkjent/Ikke godkjent. Ved vurdering "Ikke godkjent" kan notatet omarbeides inntil to ganger.
- Minimum 80 % tilstedeværelse i praksis.
- Minimum 80 % deltakelse i undervisningen.

Alle arbeidskrav må avlegges samme semester. Dersom ett eller flere av arbeidskravene ikke godkjennes, må emnet i sin helhet med alle arbeidskrav avlegges på nytt.

Arbeidskrav må være godkjent for å få eksamensresultatet registrert.

Eksamen

Det vil bli utarbeidet egne vurderingskriterier for praksis.

Praksis vurderes samlet til Bestått/Ikke bestått.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger.

Emneansvarlig/-koordinator er ansvarlig for å gjennomføre evaluering i henhold til høskolens kvalitetssystem.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 08.06.2017

Antonsen, E.-B., Femdal I., og Lepp M. (2017) Dramapedagogikk med fokus på forumspill i psykisk helsearbeid. Sykepleierstudenters refleksjoner over praksiserfaringer. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Vol. 14, nr. 2, 2017.

Berge og Falkum (2013) Se mulighetene. Arbeidsliv og psykisk helse. Gyldendal Akademiske Forlag. Kap. 1, 3, 4, 11, 12, 13, 14 og 15.

Biong, S. & Herrestad, H. (2011). "Som å åpne noe som er fastlåst": Begrepet håp i krisehåndtering og hjemmebehandling i lokalbasert psykisk helsevern. *Klinisk Sygepleje*, 25 (2), 45-56.

Eidså, T.H., Haraldstad E., A. & Larsen, I.B. (2016) «Vi ønsker å bli sett, men ønsker ikke å bli sett rart på». Om materialitet og mennesker i bofellesskap og dagsentre innen psykisk helsetjeneste i kommunene. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Volum 13, Nr. 3, 2016.

Femdal, I., Antonsen, E.-B., & Lepp, M. (2017). Studenters praksisrefleksjon med dramapedagogikk. «Det er noe annet å reflektere gjennom å gjøre enn å snakke om det». *Nordisk Sygeplejeforskning*. Nr 2, årgang 7, s 153-166. Doi: 10.18261/ISSN.1892-2686-2017-02-06.

Finbak Hassel, A.M. Hilstad, L. & Alteren, J. (2016) Å være i relasjon med seg selv og andre. Pasienters erfaringer med teambasert samtalegruppe i almenpsykiatrisk døgnavdeling. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Volum 13, Nr. 3, 2016.

Haugsgjerd, Jensen, Karlsson og Løkke (2009) *Perspektiver på psykiske lidelser*. Gyldendal Akademisk Forlag. 3. utgave. Kap: 8 og 9. S: 332-373.

Karlsson, B.,; Borg, M., Sjølie, H. (2011) Crisis Resolution Home Treatment Teams in Community Mental Health Centres - a survey. *Sykepleien Forskning*, 2011, Vol.6 (1).

Karlsson og Borg (2013) *Psykisk helsearbeid. Humane og sosiale perspektiver og praksiser*. Gyldendal Akademisk Forlag. Kap. 4-8. S: 81-198.

Karlsson, B., Borg, M. & Sjølie, H. (2008). Om krisehåndtering og hjemmebehandling i psykisk helsevern. Akkurat som høy feber. *Sykepleien Forskning*, 3 (3), 136-143.

Kjølseth, I. (2015). Når eldre tar sitt eget liv – gjør det noe? *Tidsskrift for den Norske Legeforening*, 135 (4), 346-348. doi: 10.4045/tidsskr.14.1295.

Korsbek, L. og L. Petersen (2016) Peerstøtte i de etablerte psykiatriske og psykososiale innsatser – hva sier litteraturen om effekten? *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Volum 13, Nr. 4, 2016.

Mehlum, L. (2012). Traumatisk stress og suicidal atferd. *Suicidologi*, 17 (3), 3-10.

Paris, J. (2010). Kronisk suicidalitet ved ustabil personlighetsforstyrrelse: Hvorfor det er behov for særskilte tilnærminger i behandlingen. *Suicidologi*, 15 (1), 3-7.

Ramsdal, H. & Vold Hansen, G. (2016) The organisation of local mental health services in Norway. *Evidence & Policy: A Journal of Research, Debate and Practice*.

Rasmussen, M. L., Dieserud, G., Dyregrov, K. & Haavind, H. (2014). Warning signs of suicide among young men. *Nordic Psychology*, 66 (3), 153-167.

Ribe, K. (2012). «Vi vil gjerne hjelpe deg» – om tvang og tillit i forhold til selvskading. *Tidsskrift for Psykisk Helsearbeid*, 9 (1), 62-67.

Seikkula, J. (2012). *Åpne samtaler* (2. utgave). Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 4 og 5, s. 64-97.

Sjølie, H. Karlsson, B. og Binder, P.E. (2013) Professionals' Experiences of the Relations between Personal History and Professional Role. *Nursing Research and Practice*. Volume 2013.

Stokmo, H., Ness, O & Borg, M. (2014) Helsearbeidernes erfaringer med hvordan krav om modelltrofasthet virker inn på brukermedvirkning i ACT-team. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*, Volum 11, Nr. 1, 2014, Side 13–23.

Ulvestad, Kristiansen, Tuseth og Fjeldstad (red). Klienten – den glemte terapeut. Brukerstyring i psykisk helsearbeid. Gyldendal Akademiske Forlag. S: 20-336.

Vatne, M. & Naden, D. (2016). Crucial resources to strengthen the desire to live: Experiences of suicidal patients. *Nursing Ethics*, 23 (3), 294-307.

Wrede-Jantti, M., og Wester, C., (2016) Verkstaden – en laddningsstasjon. Unga deltagares erfarenheter av erhållet psykiskt och social stöd vid arbetsverstader i Svenskfinland. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Volum 13, Nr. 4, 2016.

Øhrn, H. (2016) Historier om motstand. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Volum 13, Nr.4, 2016.

HSVIP40316 Tjenester, samhandling og tjenesteutvikling (Vår 2018)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for helse og velferd

Stuedsted: Fredrikstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Ferdigheter

Generell kompetanse

- Innhold

Temaene i emnet er:

- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i studiet *Videreutdanning i psykisk helsearbeid* (60 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bestått HSVIP40116 - Innføring i kunnskapsgrunnet for psykisk helsearbeid (15 studiepoeng)

Bestått HSVIP40216 - Mangfold i yrkesfaglig praksis - Psykisk helsearbeid (15 studiepoeng)

Bestått HSVIP40416 - Yrkesrettet fordypning i psykisk helsearbeid (15 studiepoeng)

Undervisningssemester

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper

Kandidaten

- har kunnskap om og kan analysere hvordan organisering og ledelse av tjenester har konsekvenser for yrkespraksis
- kan vurdere betydningen av samhandling mellom etater og tjenestenivå for tjenestemottaker og tjenesteyter
- kan gjøre rede for hvordan organisering og ledelse av tjenester innvirker på kvalitets- og tjenesteutvikling

Ferdigheter

Kandidaten

- kan organisere og lede arbeidet med å utarbeide helhetlige og samordnede tjenester på tvers av nivåer og etater
- kan gjennomføre samarbeid med andre yrkesgrupper i utviklingen av et individuelt godt tilpasset tjenestetilbud

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan videreutvikle evnen til å forholde seg kritisk reflekterende til egen yrkesutøvelse
- kan formidle fagkunnskap som fremmer refleksjon og utvikling av tjenestekvalitet på tvers av profesjoner

Innhold

Temaene i emnet er:

Organisering av tjenester

- System- og individnivå
- Helse- og sosialpolitikken og konsekvenser av den for mennesker med psykiske lidelser
- Sentrale lover og forskrifter

Samhandling

- Innen en virksomhet, og mellom ulike virksomheter og nivåer
- Med tjenestemottaker, pårørende og brukerorganisasjoner

Tjenesteutvikling

- Frivillige, selvhjelps- og brukerstyrte tiltak
- Kvalitetsutvikling av tjenestetilbud til mennesker med psykiske lidelser

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen går over til sammen 12 dager - organisert i samlinger. Undervisningen foregår på dagtid og er basert både på forelesninger og deltakelse i studie- og veiledningsgrupper.

Det benyttes studentaktive metoder i studiet (nettstøttet undervisning via Fronter).

Arbeidsomfang

Det er beregnet ca. 20 timer studieinnsats per uke dette semester.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- Minimum 80 % deltakelse i undervisningen.
- Individuelle arbeidskrav. Krav til innhold i arbeidskravet er å formulere foreløpig prosjektskisse relatert til endelig eksamensbesvarelse dette semesteret. Omfanget er på 1 500 ord (+/- 10 %).

Arbeidskrav må være godkjent før kandidaten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Hjemmeoppgave

Individuell skriftlig innlevering med utgangspunkt i et selvalgt tema og med et omfang på 4 000 ord +/- 10 %. Innleveringen skrives i artikkelformat og tar utgangspunkt i sentrale problemstillinger innenfor temaene i studieplanen Videreutdanning i psykisk helsearbeid. Innleveringen vurderes etter karakterskala A-F.

Det tilbys to timer veiledning i forbindelse med avsluttende innlevering.

Dersom innleveringen vurderes til «F», gis det mulighet til å bearbeide den én gang.

Evaluerings av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengige av studentenes tilbakemeldinger.

Emneansvarlig/-koordinator er ansvarlig for å gjennomføre evaluering i henhold til høskolens kvalitetssystem.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 06.12.2017

Aarre, T. F. & Larsen, K. Ø. (2017) Kva klinisk nytte har med av dagens psykiatriske diagnosar- og kva er alternativet? *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Vol.14, nr.1.

Brun, M., K. Husum, T., L. & Pedersen, R. (2017) Tvangsmedisinering i psykisk helsevern. En systematisk litteraturgjennomgang. *Tidsskrift for Norsk psykologforening*, Vol. 54, nr. 2, side,186-195.

Ekeland, T., J. (2017) Psykiatridiagnoser – til pasientens beste? *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Vol.14, nr. 1.

Engerdahl, I., S., Moljewijk, A. & Pedersen, R. (2016) Ethiske utfordringer ved bruk av tvang i psykisk helsevern. Når lowerk møter praksis. *Tidsskrift for norsk psykologforening*. Vol. 53, nr. 2, s. 102-110.

Ildal, P. (2017) *Smittet av vold. Om sekundærtraumatisering compassion fatigue og utbrenthet i hjelpeyrkene*. Fagbokforlaget. S.8- 308.

Grimen, H. & Terum, L. I. (red.) (2009) *Evidensbasert profesjonsutøvelse*. Abstrakt forlag. Kap. 4-5-8-9 & 10

Madsen, O. J. (2017) Diagnosenes makt over sinnene: refleksjoner om diagnoser og diagnosekritikkens mangler. *Tidsskrift for psykisk helsearbeid*. Vol.14, nr.1.

McIntosh, J. & McKegany (2001) Identity and Recovery from Dependent Drug Use: the addict's perspective. *Drugs: Education, Prevention and Policy*, 8(1), s. 47-59.

McIntosh, J., Bloor, M. & Robertson N. (2008). Drug treatment and the achievement of paid employment. *Addiction Research and Theory*. February 2008; 16(1)37-45.

Spandler m flere (2013) Using footballmethaphor to engage men in Therapeutic Support. *Journal of Social Work Pracice*. 28.

Syse, A. (2016) Tvingent psykisk helsevern – enkelte kommentarer. *Kritisk Juss*. Vol.42, nr. 4.

Sælør, K. T., Ness, O., & Semb, R. (2015). Taking the plunge: Service users ´ experiences of hope within the mental health and substance use services. *Scandinavian Psychologist*, 2(9).

Sælør, K.T., Ness, O., Borg, M. & Biong, S. (2015). You never know what ´s around the next corner: Exploring practitioners hope inspiring practices. *Advances in Dual Diagnosis*, 8(3).

Topor, A. & Ljungqvist, I. (2017) Money, social relationships and the sense of self: the consequences of an improved financial situation for persons suffering from serious mental illness. *Community Mental Health Journal*. Volume 53, Issue 7.

Weimand, B., C Sällström, ML Hall-Lord & Hedelin (2013) Nurses´ dilemmas concerning support of relatives in mental health care. *Nursing Ethics*. Vol. 20, nr.3.

Ca. 600 sider obligatorisk pensum i tillegg til 400 sider selvalgt pensum